

КРИТЕРІЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАЛЕОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ НАВЧАННЯ

Анотація. Возносименко Д. А. Критерії готовності майбутніх вчителів математики до забезпечення валеологічного супроводу. У статті висвітлено актуальність проблеми визначення критеріїв готовності майбутніх учителів математики до забезпечення валеологічного супроводу. Розкрито зміст поняття «готовність». Наведено основні критерії готовності майбутнього вчителя до забезпечення валеологічного супроводу навчання учнів математики.

Abstract. Vozosinenko D.A. Criteria for the readiness of future teachers of mathematics to provide valeological support. The article highlights the relevance of the problem of determining the criteria for future teachers of mathematics to provide valeological support. The content of the concept of "readiness" is revealed. The main criteria of readiness of the future teacher for providing valeological support of teaching mathematics students are given.

Сучасна система освіти та стан здоров'я підростаючого покоління висувають нові вимоги до питання підвищення рівня підготовки педагога сучасної школи. Одним із важливих завдань якісної освіти вчителя, зокрема математики, є формування його готовності до створення і забезпечення валеологічного супроводу навчання. Це спричинено насамперед існуванням чіткої залежності між станом здоров'я підростаючого покоління та рівнем підготовки фахівців із питань його збереження й зміцнення.

Готовність до створення та забезпечення валеологічного супроводу є важливою професійною якістю сучасного вчителя математики, підґрунтям його саморозвитку, рушійною силою формування здорового способу життя в учнівській молоді під час навчання.

Термін «готовність» немає однозначного визначення та трактується науковцями по-різному:

– це пристосування можливостей особистості для успішних дій в даний момент, внутрішнє налаштування особистості на певну поведінку при виконанні задач, установка на активні та цілеспрямовані дії [3].

– це синтез якостей особистості, які визначають її придатність до діяльності. Отже, за великої кількості характеристик поняття «готовність» його розуміння залежить від основних теоретичних підходів, які взаємодоповнюють один одного [1].

– це суттєва ознака установки, яка виявляється у всіх випадках поведінкової активності суб'єкту [4].

Обґрунтування критеріїв готовності майбутніх вчителів математики до забезпечення валеологічного супроводу навчання є одним із важливих завдань дослідження. Готовність до педагогічної діяльності, а також її критерії та показники розглядалися в працях І. Зязюн, Л. Кондрашова, А. Ліненко, А. Макаренка, В. Сластьоніна, К. Ушинського, О. Хрущ та інших.

Особливу увагу формуванню готовності майбутніх учителів до педагогічної діяльності приділяє А. Ліненко. Він розглядає її як інтегроване особистісне утворення, що характеризується обраною прогнозованою активністю особистості під час підготовки і введення в діяльність [2]. Зокрема, науковець виділяє три етапи формування готовності майбутніх учителів до професійної діяльності - це:

- довузівська підготовка у педагогічних класах, профорієнтаційній роботі в школі);

- основний етап навчання у вищому педагогічному навчальному закладі;
- професійна адаптація випускників педагогічних навчальних закладів [2].

На сучасному етапі розвитку освіти, одним із аспектів готовності вчителя до професійної діяльності є готовність вчителя до здоров'язбереження, а саме забезпечення валеологічного супроводу навчання.

У межах визначення структури готовності майбутніх учителів до забезпечення валеологічного супроводу навчання математики у основній школі, також важливо визначити критерії та показники готовності до забезпечення валеологічного супроводу.

На нашу думку, з метою об'єктивного визначення рівня готовності майбутніх учителів математики до створення та забезпечення валеологічного супроводу навчання математики в основній школі необхідно скористатися такими критеріями:

- мотиваційно-цінний;
- когнітивно-валеологічний;
- діяльнісний;
- результативно-рефлексивний.

1. *Мотиваційно-ціннісний критерій* передбачає виявлення рівня сформованості мотивів валеологічно-педагогічної діяльності майбутнього вчителя. Він включає в себе наступні показники: стійкість інтересу до здоров'я як цінності і потреби студентів застосовувати знання в галузі збереження і зміцнення здоров'я у професійній та інших видах діяльності. Ціннісне ставлення, зацікавленість інформацією науково-практичного характеру щодо здоров'язбережувальної діяльності.

2. *Когнітивно-валеологічний критерій* визначає, теоретичну готовність до процесу здоров'язбереження та включає в себе знання, за допомогою яких можна зміцнювати й зберігати здоров'я суб'єкта освітнього процесу; знання, необхідні для самоосвіти в аспекті здоров'язбереження, а також для здійснення здоров'язбереження в професійній діяльності. Показниками цього критерію є: стабільні знання в галузі валеології, гігієни, здоров'я, культури здоров'я, безпеки життєдіяльності, здоров'язбережувальних технологій, спрямованих на збереження і зміцнення здоров'я профілактику шкідливих звичок.

3. *Діяльнісний критерій* – наявність у майбутніх учителів математики здатності до застосування професійних умінь необхідних для створення і здійснення валеологічного супроводу на уроках математики. Цей критерій визначає активність студентів у використанні знань про збереження і зміцнення здоров'я, відображає ступінь розумової та фізичної активності, самостійності, наполегливості в постійній діяльності щодо збереження та зміцнення здоров'я. Показниками є: уміння використовувати теоретичні знання у професійній діяльності до здоров'язбереження, творча реалізація здоров'язберігаючих технологій на уроках математики.

4. *Результативно-рефлексивний критерій* – уміння здійснювати контроль, самоконтроль та усвідомлювати оцінку та самооцінку результатів своєї діяльності, з метою подальшого самовдосконалення. Показники – оцінка власного здоров'я та готовності до створення та здійснення валеологічного супроводу; удосконалення вмінь і навичок щодо збереження здоров'я учнів на уроках математики; вміння самостійно організовувати заняття здоров'язберігаючого характеру.

Виокремлені критеріальні характеристики готовності майбутнього вчителя математики до забезпечення валеологічного супроводу дозволять нам в подальшому експериментально встановити рівень такої готовності у майбутніх учителів та цілеспрямовано підвищити його за визначеними показниками

Список літератури

1. Крутецкий В. А. Основы педагогической психологии. – М.: Просвещение, 1972. – 255 с
2. Линенко А. Ф. Педагогическая деятельность и готовность до неї : Монография / А. Ф. Линенко. – Одеса : ОКФА, 1995. – 80 с.

3. Семенець Л.М. Змістовий аналіз професійної готовності майбутніх учителів математики // Семенець Л.М. – К.: Освіта України, 2009, С. 96-100.
4. Узнадзе Д.Н. Общая психология / Д.Н. Узнадзе; пер. с груз. Е.Ш. Чомахидзе; под ред. И.В. Имедадзе. – СПб.: Питер, 2004.– 413 с.